

MAATALOUS

Maan tiivistyminen voi leikata suuren osan viljasadosta

Maan rakenteen ongelmat ovat kostaantuneet tänä vuonna raskaasti.

KAARINA (MT)

Maan tiivistyminen voi heikentää ruotsalaisen tutkimuksen mukaan viljasatoa jopa 15 prosenttia verrattuna lohkokon, jolla maan rakenne on kunnossa. Herkimpää sadonmenetyksiä ovat kevät- ja syysvehnä, ohra sekä öljykasvit, toteaa **Helena Elmqvist** ruotsalaisesta Odling i Balans -hankkeesta.

Tiivistymisen vaikutuksista saatiin näyttöä, kun hanke selitti mahdollisuuksia syysvehnäsadon parantamisen.

Elmqvist esitteli hankettaan viime perjantaina Kaarinassa järjestetyssä Maan viljelyn järkipäivässä, jonka teemana oli maan kasvukunto.

Päivän järjestäjä oli Baltic Sea Action Groupin Järki-hankkeen ja Livia-ammattiopisto yhteinen Järki lannoite -hanke.

Varsinais-Suomessa runsaasti ongelmia

Maan kasvukunnosta on saatu tänä vuonna vahvoja muistutuksia eri puolilla maata, myös Varsinais-Suomessa. Maakunnan peltoaukeat ovat olleet viime viikkoina surullista nähtävää.

Puimatonta alaa on valtavasti ja tilanne on vaikea, vahvistaa aluepäällikkö **Aino Launto-Tiuttu** MTK-Varsinais-Suomesta.

”Märkyyden kanssa on ollut koko kasvukauden ajan ongelmia myös vettä hyvin läpäisevillä hyvärakenteisilla lohkoilla.”

Vaikka ongelmat eivät tänä vuonna ole rajoittuneet kasvukunnoltaan heikkoihin lohkoihin, tilanne on ollut hyväkuntoisilla lohkoilla helpompi.

Launto-Tiuttu kehottaakin viljelijöitä ottamaan selvää, mitä vesitalouden ongelmat kertovat peltojen kasvukunnosta.

”Tiivistymisen syyt ovat aina lohkokohdaisia”, toteaa maatalouden ympäristötekniikan professori **Laura Alakukku** Helsingin yliopistosta.

”Mieti aina ennen toimenpidettä, mistä tiivistyminen johtuu, ettet tee mitään turhaa tai jopa haitallista.”

Rakenteen korjaaminen vaatii pitkäjänteisyyttä

Sen enempää Launto-Tiuttu kuin Elmqvistkään eivät lupaa tiivistymisen korjaantuvan piknikkeillä.

”Tiivistymien korjaaminen vaatii viljelijältä pitkäjänteistä työtä”, Launto-Tiuttu toteaa.

Maatalouskoneita maahantuovan Avagro Oy:n toimitusjohtaja Anssi Väättäinen (kuvassa kasvat kameraa kohti oikealla) esitteli jankkurin toimintaperiaatetta viljelijöille Kaarinassa viime viikon perjantaina.

Jankkurin terä on maan pinnan suuntainen. Se nostaa pohjamaata tiivistyneen kerroksen alapuolelta hieman ylöspäin, mikä rikkoو maan rakennetta.

Jankkurin terät leikkaavat pintaan ja ruokamultakerrokseen kapean viillon. Perässä oleva jyvä painaa terien nostamat harjanteet alas. Lopputuloksena on lähes tasainen pinta.

Elmqvistin mukaan tehokkaita keinoja tiivistymisen ehkäisemiseen ovat kasvipeliteisyys, maan vesitalouden parantaminen, syväjuuristen kasvien viljely ja koneiden rengaspaineiden säätäminen.

Alakukku lisää luetteloon vielä peltoajojen suunnitelmal-

lisuuden, esimerkiksi turhien ajokertojen välttämisen ja liian raskailla koneilla ajamisen.

Rajituksessakin on puutteita. Esimerkiksi Ruotsissa 14 prosenttia pelloista vaatisi Elmqvistin mukaan uusintajoitusta.

Tarvetta korjauksiin olisi myös Suomessa, mutta Launto-Tiuttu

mukaan salaojakoneita näkyy pelloilla nykyisin vähänlaisesti.

Hiertyminen tiivistymistä pahempi ongelma

Alakukku korostaa, ettei ongelmia aiheuta pelkästään tiivistyminen.

”Maan pinnan hiertyminen

on jopa pahempi ongelma kuin maan tiivistyminen. Siihen ei vaikuta rengaspaine vaan se, miten pellolla ajatetaan.”

Hiertymistä aiheuttaa renkaiden luistaminen ja sutiminen maan pinnalla. Se tukkii Alakukun mukaan maanpinnan huokoset ja estää veden liikkumisen.

ASIAANTUNTIJAN RESEPTI

Seitsemän askelta hyvään kasvukuntoon

1. Maan pH kohdalleen.
2. Ojitus kuntoon.
3. Kalsiumin ja magnesiumin suhde kuntoon.
4. Tiivistymät pois.
5. Kasvipeliteisyys ympäri vuoden.
6. Hivenravinteet kohdalleen.
7. Multavuuden nosto.

Launto-Tiuttu kannustaa viljelijöitä käyttämään hyväkseen EU:n rahoittaman Neuvo 2020 -järjestelmän suomia mahdollisuuksia.

”Neuvoja maan rakenteen korjaamiseen kyllä saa, ja neuvoja on sitä varten pitkä liuta.”

JUHANI REKU

Lähes puolet maitotiloista pohtii lopettamista

Vuonna 2020 Suomessa on enää 4 500 maitotilaa, ennustaa Raisioagron teettämä tutkimus. Tällä hetkellä maitoa tuotetaan 8 241 suomalaistilalla.

Alan näkymät ovat synkistyneet selvästi viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vielä vuosi siten arvioitiin tiloja olevan vuosikymmenen vaihteessa 5 450.

Maitotilojen näkymät 2015–2020 -tutkimuksen teki toukokuussa Suomen Gallup Elintarviketieto Oy. Kyselyyn vastasi 1 032 suomalaista maitontuottajaa.

”Tämä on laajuudeltaan millä tahansa toimialalla syvä ja laaja rakennemuutos. Uskon, että paras lääke on innovaatioiden ja digitaalisuuden älykäs yhdistelmä. Hyvä esimerkki tästä on robottilojen reaaliaikainen tuotosseuranta, jolla on suora vaikutus tilan tuotavuuden parantumiseen”, kertoo Raisioagron toimitusjohtaja **Jarmo Puputti** yhtiön tiedotteessa.

”Kun maitotilojen määrä tippuu 45 prosenttia neljän

vuoden aikana, kääntyy koko toimiala uuteen asentoon.”

Keskituotos kasvaa

Vaikka monella tilalla mietitään lypsykarjasta luopumista, alan tuotannossa on näkyvissä myönteistä kehitystä. Raisioagron teettämän tutkimuksen mukaan keskituotos on noussut keväästä 2013 lähtien.

”Tällä hetkellä 90 prosenttia jatkavista tiloista näkee keskituotoksen kasvun olevan keskeisin tilan kannattavuuden tekijä muuttuvassa toimintaympäristössä. Lehminen tuototason panostavat eniten suuret ja laajentavat tilat”, yhtiö toteaa.

”Tulevaisuuteen panostavat tuottajat ovat ennakkoluulottomia, ymmärtävät panos-tuotosuhteen merkityksen ja hyödyntävät uusimmat innovaatiot. Toisaalta pelkästään säästämiseen keskittyvät tuottajat altistuvat jatkuvan säästämisen kierteelle, jossa tilan tuotantopotentiaali jää lunastamatta”, Puputti arvioi.

HANNA LENSU

Reilun kaupan maito käy kaupan Ruotsissa

Ruotsissa on viikon ajan ollut myynnissä tavanomaista kalliimpia maitoja ja juustoja valtakunnallisen Ica-ketjun myymälöissä. Kampanjan tarkoituksena on antaa ruotsalaisille kuluttajille mahdollisuus tukea suoraan kotimaista maidontuotantoa.

Ica lanseerasi maitokruunu-kampanjan yhdessä tuottajajärjestö LRF:n kanssa.

Ensimmäinen kampanjavikko tuotti viljelijöille 3,3 miljoonaa kruunua eli 350 000 euroa lisätuloja. Ica tiedotti keskiviikkona. Kampanjan tuotto

tilitetään lyhentämättömänä ruotsalaisille maidontuottajille tuottajajärjestön ja meijeri-yhtiöiden avustuksella.

Maitokruunu-kampanja kestää puoli vuotta ja sen aikana pyritään keräämään 100 miljoonaa kruunua (runsas 10 miljoonaa euroa) lisätuloja lypsykarjatilolle.

”Tiedämme, että on olemassa suuri halu tukea ruotsalaisia maidontuottajia”, sanoo Ruotsin Ica:n toimitusjohtaja **Anders Svensson**.

HANNA LENSU

Myös Maitosuomi nosti hintaa

Valion osuuskunnista myös Etelä-Savosta Pohjanmaan rannikolle ulottuvalla alueella toimiva Osuuskunta Maitosuomi on nostanut tuottajille makset-

tavaa maidon hintaa syyskuun alusta 1,5 senttiä litralta.

Hintaa nostivat myös Pohjanmaan Maito, Tuottajain Maito ja Itä-Maito. TERHI TORIKKA

Maaseudun kasvuyritys haussa

3 000 euron InnoElma-stipendi myönnetään Elma-maaseutumuusilla kasvuhakuiselle maaseudun startup-yritykselle.

Palkittavan yrityksen tuotteen, palvelun tai idean tulee liittyä elintarvikkeisiin, matkailuun tai maaseudun kehittämiseen. Sillä tulisi olla kasvumahdollisuuksia.

Lisäksi sen pitäisi olla kannattava ja hyödyntää paikallista osaamista. Valinnassa punnitaan myös digitaalista osaamista ja

kansainvälisiä markkinanäkymiä.

Stipendiiä voi hakea 16.10. asti messujen verkkosivuilla. Saajan valitsee johtava asiantuntija **Jonna Lehtinen-Salo**, työ- ja elinkeinoministeriön innovaatiopolitiikan yksiköstä.

Palkinnon saaja julkistetaan Elma-maaseutumuusilla Helsingin Messukeskuksessa 6. marraskuuta. HENRIK SCHÄFER

Jankkurointi nujertaa tiivistymät oikein toteutettuna

KAARINA (MT) Jankkuroinnilla on viljelijöiden keskuudessa kyseenalainen maine, eikä se suomalaisessa tutkimuksessa ole osoittautunut yksinomaan tehokkaaksi maan rakennemuutoksen tekijäksi.

Lohjan Pusulassa Kilpiän tilaa isännöivä **Tuomas Mattila** on toista mieltä.

Hänen mukaansa jankkurointi on oikein käytettynä oivallinen keino parantaa vesitaloutta ja maan rakennetta. Se edistää kasvien ravinteidensaantia.

Oikea toteutus alkaa siitä, että selvitetään maan tiivistymisen syyt ja eliminoidaan ne, Mattila huomauttaa. Tiivistymisen syinä voivat olla esimerkiksi liian raskaat koneet, yksipuolinen viljelykierto ja kevytmuokkaus.

Esimerkiksi paripyyriä pitäisi käyttää traktorissa sekä etu- että takarenkaisissa, Mattila korostaa.

Jankkurointi on turhaa, jos pellon reunaajat ovat tukossa. Turhaa se on Mattilan mukaan myös siinä tapauksessa, että kalsiumin ja magnesiumin suhde on pielessä.

”Jos maassa on liikaa magnesiumia, maan rakenne ei jankkuroinnin jälkeen kestä.”

Jankkuri säilyttää lähes koko kasvuston

Jotta jankkurointi onnistuisi, lohkon pitää käsiteltäessä olla kasvipeliteinen, Mattila huomauttaa.

Ennen toimenpidettä on Mattilan mukaan tärkeä selvittää esimerkiksi kuoppateistillä, millainen maan rakenne on ja millä syvyydellä tiivistynyt kerros on.

Käytännössä jankkuri tekee

ruokamultakerrokseen viillon, jonka alapuolelta laitteen terä nostaa pohjamaata tasaisesti hieman ylöspäin. Samalla se murentaa tiivistyneen kyntöanturan maan luontaisia halkeamia myöten.

Maan pinnalle jankkuri jättää vain vähäiset jäljet. Se ei käännä pintamaata kuten kyntöaura eikä sekoita sitä kuten kultivaattori.

Mattilan mukaan jankkurointi sopii kaikkein parhaiten syväjuuristen kasvien viljelyn yhteyteen. Syväjuuriset kasvit

tasapainottavat käsitellyn lohkon, eikä maata pääse tiivistymään uudelleen.

Ylipäätään on tärkeää huolehtia siitä, että lohkoilla on kasvipeliteinen ja mahdollisimman pian jankkuroinnin jälkeen.

Viime perjantaina Kaarinassa järjestetyssä Maan viljelyn järkipäivässä Mattila kannusti viljelijöitä tarttumaan maan kasvukuntoon parantamiseen rivakasti.

”Tiivistyneitä lohkoja on melkein joka tilalla. Sitä ei tarvitse hävetä.”

JUHANI REKU

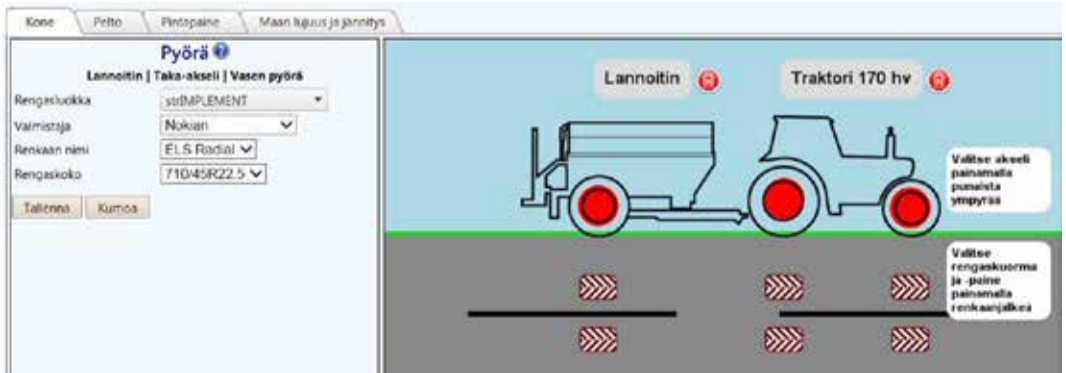
Nettisovellus laskee tiivistymisriskin

Tanskalaisten kehittämä ilmainen nettisovellus auttaa viljelijöitä arvioimaan, miten suuren riskin omat koneet aiheuttavat maan rakenteelle.

Sovellus on käytettävissä myös suomeksi. Se havainnollistaa piirroksuvalla, millaisen traktorin, traktorin ja koneen yhdistelmän tai puimurin aiheuttamaa painetta kulloinkin tarkastellaan.

Sovellus tarjoaa käyttäjälle oletuksensa traktorin ja lietevaunun yhdistelmää, mutta käyttäjä voi itse valita kullaisesta valikosta itseään kiinnostavan traktorin, koneen tai niiden yhdistelmän.

Klikkaamalla traktorin tai koneen alapuolella olevia renkaan

Terranimo-sovellusta kehitetään edelleen, mutta sovellus on avoinna ja viljelijöiden käytettävissä osoitteessa www.terranimo.dk.

jäljen kuvia voi vaihtaa renkaat sellaisiksi, jotka omassa traktorissa tai koneessa on.

Sovellukseen on tallennettuna kahdeksan Suomessa tyypillistä maalaajaa. Lisäksi käyttäjät mää-

rittelee, onko maa kuiva, kostea vai märkä. Kun taustatiedot on syötetty,

sovellus näyttää graafisena esityksenä renkaiden aiheuttaman pintapaineen sekä kunkin akselin aiheuttaman tiivistymisriskin maan lujuteen suhteutettuna.

Lisäksi sovellus ehdottaa keinoja jännityksen pienentämiseksi.

Sovellus on vielä kehitysvaiheessa ja siihen ollaan lisäämässä muun muassa mahdollisuus syöttää itse pellon rakennetta koskevia tietoja.

Sovelluksen taustatyötä on tehnyt myös Helsingin yliopiston ympäristötekniikan professori **Laura Alakukku**.

JUHANI REKU www.terranimo.dk > Terranimo Finland

VANA -parsinavetan avajaiset Riihimäellä 6.10.2015 klo 10-14

Jari Rantanen, Hirvijärventie 931, 11710 RIIHIMÄKI

Rantasen navetta on 40 lehmän parsinavetta nuorkarjatiloinen.

Rantasen tila toivottaa tervetulleeksi tutustumaan! Kahvi- ja makkaratarjoilu.

Toimittajat:

DeLaval	Delpro lypsyjärjestelmä, FW200 Ruokintavaunu, DeLaval parret, parsikalusteet ja M40 SB -parsipedit
Lujabetoni	Seinät, runko ja betonielementit
Pellon	Hydraulinen lannanpoisto, palovaroinjärjestelmä, Evoled valot
Ikkuna- ja Ovipari	Ilmanvaihto, ikkunat ja ovet
Lohjan Teollisuuskatot Oy	Katot 20 vuoden kokemuksella
Maanrakennus Javanainen Ay	Maansiirtotyöt
LVI-urakointi Hannu Lahtinen	Lvi-työt
Nipere Oy	Myllylaitteet, siilot, spiraalikuljettimet

DeLaval

Lujabetoni

faba

ETELÄHEIKEN Osuuspankki

NIPERE

PELLON

Agria Etelä-Suomi

Suomen Rehun

LIK LOJAN TEOLLISUUSKATOT

PÄIKKÖN TEOLLISUUSKATOT

versowood group

Ikkuna- ja Ovipari Oy

Osuuskunta Tuottajan Maito

LÄHTIPIOLA

SWECO

Tule tutustumaan viihtyisään VANA-valmisnavettaan.

Lisätiedot: Tapio Kautto 044 0888 600 www.vana.fi

navettamaailman formulavarikko